

**Запорізька міська громадська
організація «Істина»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ
ВІДНОСИН: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ТА ВИМОГИ СЬОГОДЕННЯ»**

22-23 липня 2016 р.

м. Запоріжжя

УДК 342(063)
ББК 67.3я43
П 68

П 68 **Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення:** Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 22-23 липня 2016 року. – Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2016. – 144 с.

У матеріалах представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення», яка була організована Запорізькою міською громадською організацією «Істина» 22-23 липня 2016 року у м. Запоріжжя.

УДК 342(063)
ББК 67.3я43

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРЕКЛАДАЧА ДО УЧАСТІ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

ПЧЕЛІН В. Б.

кандидат юридичних наук, доцент

кафедри адміністративного права та процесу факультету № 3

Харківський національний університет внутрішніх справ

м. Харків, Україна

Задля реалізації права на повноцінний судовий захист у національну законодавстві передбачено право особи під час здійснення судового процесу, в тому числі адміністративного, на користування послугами перекладача. Так, згідно із ч. 1 ст. 68 КАС України, перекладачем є особа, яка вільно володіє мовою, якою здійснюється адміністративне судочинство, та іншою мовою, знання якої необхідне для усного або письмового перекладу з однієї мови на іншу, а також особа, яка володіє технікою спілкування з глухими, німими чи глухонімими [1].

Варто зазначити, що Рада суддів України на засіданні 8 лютого 2013 року розглянула звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) щодо забезпечення рівності прав громадян у судовому процесі за мовною ознакою. У своєму зверненні Уповноважений відзначив, що в судах України склалася ситуація, коли суди не можуть розглянути справу, стороною в якій виступають іноземні громадяни, у зв'язку з неможливістю забезпечення їх перекладачем. При цьому Уповноважений звертався до Ради суддів України та Державної судової адміністрації України з пропозицією створити реєстр перекладачів. Згідно з пропозицією Уповноваженого суди, в

разі необхідності, будуть запрошувати перекладачів до розгляду справ з цього реєстру. Однак, вивчивши зазначене звернення, Рада суддів України дійшла висновку, що створення такого реєстру Державної судової адміністрації України неможливе, а врегулювання цього питання вимагає законодавчого визначення. Окрім цього, Рада суддів вирішила звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією звернути увагу на існуючу в державі проблему забезпечення рівності прав громадян у судовому процесі за мовною ознакою та запропонувала розробити нормативну базу для створення та ведення Єдиного реєстру перекладачів для використання всіма державними органами [2].

Міністерством внутрішніх справ України (далі – МВС України) було прийнято наказ від 11 березня 2013 року № 228, що затвердив Порядок ведення Державною міграційною службою України Довідково-інформаційного реєстру перекладачів. Вищенаведений нормативно-правовий акт визначив процедуру формування та ведення Довідково-інформаційного реєстру перекладачів (далі – Реєстр перекладачів), а також порядок користування ним. При цьому зазначено, що Реєстр перекладачів – це веб-сторінка офіційного веб-сайту Державної міграційної служби України, що містить відомості про перекладачів, які можуть залучатися органами державної влади для надання послуг перекладу під час розгляду заяв і проведення співбесід з біженцями та іншими категоріями мігрантів, під час здійснення їх затримання, забезпечення надання їм правової допомоги, розгляду адміністративними судами справ щодо біженців та видворення з України іноземців та осіб без громадянства, здійснення досудового розслідування та розгляду судами кримінальних проваджень і справ про адміністративні правопорушення, вчинені біженцями та іншими категоріями мігрантів на території України [3]. Отже, міститься вичерпний перелік випадків залучення органами державної влади за допомогою Реєстру перекладачів осіб для надання послуг перекладу.

Окрім цього, слід зазначити, що вищенаведені випадки стосуються виключно двох категорій осіб – біженців та мігрантів. Внаслідок цього, постає логічне питання – чи можна користуватися Реєстром перекладачів з метою вирішення справ, не пов'язаних із питаннями біженців або міграції? Наприклад, під час здійснення в порядку адміністративного судочинства допиту свідка іноземця.

Інше питання пов'язане з порядком доступу до Реєстру перекладачів. Відповідно до Порядку ведення Державною міграційною службою України Довідково-інформаційного реєстру перекладачів доступ до відомостей Реєстру перекладачів надається авторизованим користувачам шляхом введення логіна та пароля. Призначення логіна та пароля здійснюється шляхом реєстрації користувача, що здійснює уповноважена посадова особа на підставі звернень органів державної влади [3]. При цьому, вимоги до особи користувача в Порядку не встановлені. Окрім цього, варто звернути увагу на те, що в Порядку ведення Державною міграційною службою України Довідково-інформаційного реєстру не встановлено ані строків, протягом яких надається доступ до Реєстру перекладачів, ані підстав скасування доступу користувачів.

Отже, у зв'язку із необхідністю користування Реєстром перекладачів, в тому числі в адміністративному судочинстві України, виникає багато запитань: з

яких підстав можна ним користуватися, на який термін надається право користування Реєстром та які підстави для скасування або обмеження цього права. На нашу думку, вирішення вищенаведених проблемних запитань можливо шляхом створення Єдиного реєстру перекладачів, яким могли б користуватися всі без винятку державні органи. При цьому функціонувати такий реєстр повинен при Державній судовій адміністрації України, так як питання пов'язані із залученням перекладача найчастіше виникають саме в сфері судочинства. Окрім цього, правові засади створення, наповнення, доступу та інші питання, пов'язані із функціонуванням реєстру перекладачів, повинні бути закріплені на законодавчому рівні, наприклад, доповнивши Закон України «Про засади державної мовної політики» від 13 липня 2012 року [4] окремим розділом.

Список літератури:

1. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 6 лип. 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35 –36, 37. – Ст. 446.
2. Рада суддів України обговорили питання забезпечення рівності прав громадян у судовому процесі за мовною ознакою / Офіційний веб-портал «Судова влада України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/23999/>.
3. Про затвердження Порядку ведення Державною міграційною службою України Довідково-інформаційного реєстру перекладачів : наказ Міністерства внутрішніх справ України : від 11 бер. 2013 р. № 228 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 41. – Ст. 1483.
4. Про засади державної мовної політики : Закон України : від 13 лип. 2012 р. № 5029-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 23. – Ст. 218.